

Þroska- og hegðunarstöð Þjónusta við börn á einhverfurófi

Gyða Haraldsdóttir: Fræðslufundur Einhverfusamtakanna 11. nóvember 2014

HEILSUGÆSLAN
ÞROSKA- OG HEGÐUNARSTÖÐ

Efni

- Hvað er Þroska- og hegðunarstöð?
- Tilvísanir í greiningu
  - Fjöldi, biðlisti og biðtími
- Þjónusta ÞHS vegna barna á einhverfurófi
- Staðan nú
  - Tölur og innihald
- Framtíðin

Þroska- og hegðunarstöð

- Sérhæfð 2.-3. stigs starfseining innan HH sem veitir þjónustu á landsvísu
- Þjónusta fyrir börn og foreldra
  - Greining, ráðgjöf, fræðsla, meðferð
- Tilvísanir frá heilbrigðis-, skóla og félagsþjónustu
- Fagleg tengsl við aðrar stofnanir og háskóla
  - Samstarf, ráðgjöf, fræðsla, starfsnám, rannsóknir

**„Hlutverk Þroska- og
hegðunarstöðvar er að ...**

**efla lífsgæði og framtíðarhorfur barna,
draga úr hamlandi áhrifum hvers kyns
frávika í þroska og hegðun og vinna
gegn þróun alvarlegri vanda ...“**

**„Stuðla að því að frávík finnist snemma ...
svo grípa megí inn í með viðeigandi
úrræðum**

**Vera leiðandi innan heilsugæslunnar um
fræðilega og hagnýta þekkingu á greiningu,
meðferð og ráðgjöf vegna frávíka í þroska
og hegðun barna**

**Vera öflug þekkingar- og upplýsingaveita ...
sinna þróun, fræðslu, rannsóknum,
starfsþjálfun og handleiðslu ...**

**í samvinnu við háskóla og fagaðila innan og
utan heilsugæslunnar“**

Nánar um hlutverk á <http://http://www.heilsugaeslan.is/onnur-thjonusta/throskaoghegdunarstod/um-stodina/>

Þróun greiningarþjónustu HH

- Frá 1998
  - **Frumgreining** vegna gruns um þroskafrávik (0-6 ára)
    - Í kjölfar skimunar (t.d. í ungbarnavernd)
    - Þroskahömlun, **einhverfa**, málhömlun, hreyfifrávik, erfið hegðun, vanlíðan
- Frá 2006
  - **Nánari greining** vegna gruns um ADHD (5-12 ára)
    - Eftir frumgreiningu og skimun t.d. skólasálfræðingi
    - Frávik í hegðun og líðan
      - ADHD, mótþróaröskun, aðskilnaðarkvíði, almennur kvíði, félagsfælni, hegðunarröskun, Tourette, **einhverfuróf**, þunglyndi, árátta/þráhyggja
- Frá 2013
  - Börn að **18 ára** og börn með **einhverfurófsraskanir**

Vísað á GRR

Vísað á GRR til ca. 2011

Áhersla í starfi ÞHS

- Fylgja klínískum leiðbeiningum
  - Um greiningu
  - Um meðferð
- Þróun þjónustu síðustu ár
  - Aukin áhersla á meðferð (ADHD, kvíði, hegðun)
    - Meðferðarhópar/færniþjálfun foreldra
    - Meðferðarhópar/færniþjálfun barna
    - Lyfjameðferð barna
  - Eldri börn, flóknari vandi, þ.m.t. einhverfa

Námskeið: færnipjálfun, meðferð

- Uppeldi sem virkar – Færni til framtíðar
  - **Allir foreldrar**, allra ungra barna (frá 2004)
- Uppeldi barna með ADHD: Foreldrar (frá 2006)
  - 4-12 ára börn með ADHD / hamlandi einkenni
- Snillingarnir: Börn með ADHD (frá 2008)
- KLK – Klókir litlir krakkar: Foreldrar (frá 2011)
  - 3-6 ára börn með fyrstu einkenni kvíða
- KK – Klókir krakkar: Börn og foreldrar (frá 2013)
  - 8-12 ára börn með kvíðaraskanir

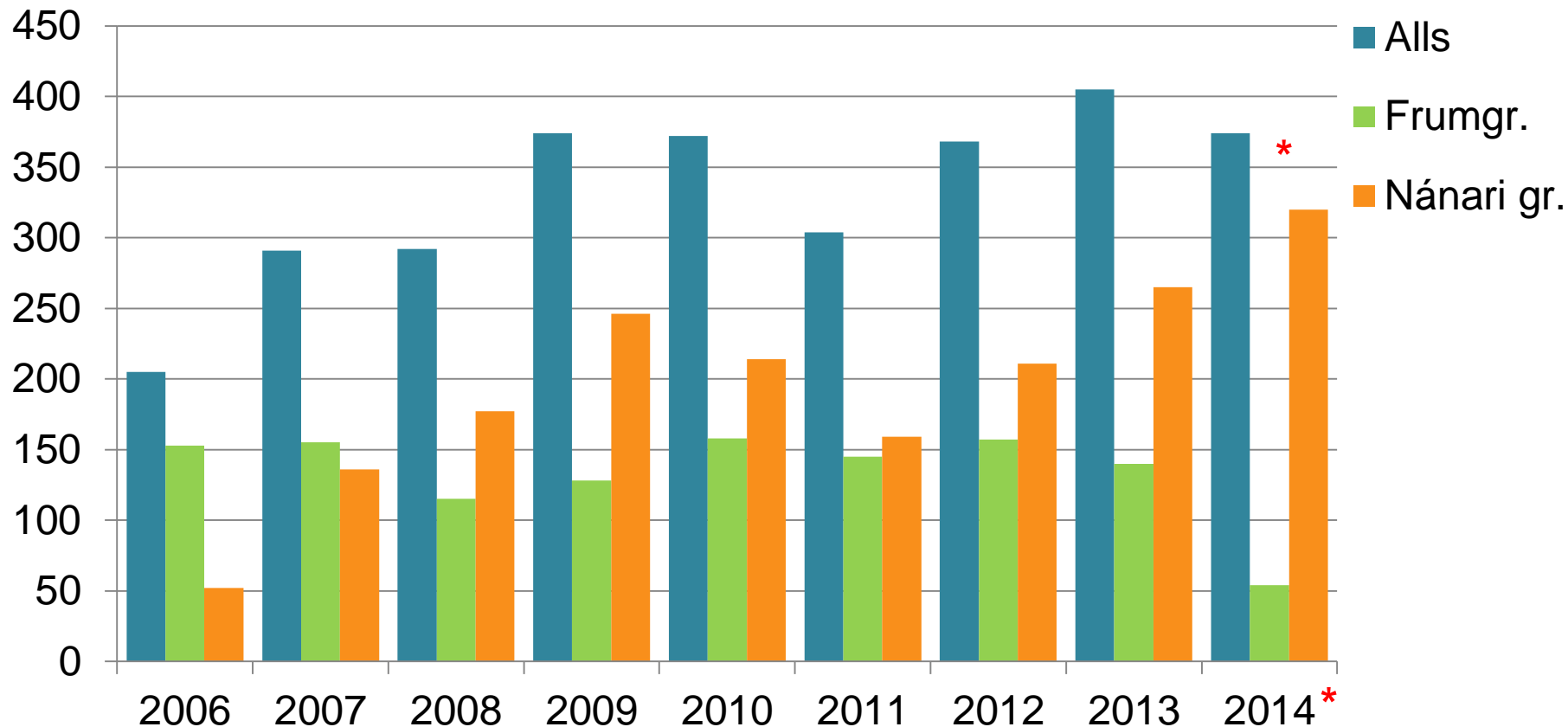

Starfsmenn ÞHS 2014

Starfsmenn	Fjöldi	Hlutfall	Stöðugildi
Forstöðumaður	1	1,0	1,0
Barnalæknir	2	1,3	2,4
Sálfræðingur	10*	9,6	6,9
Félagsráðgjafi	1	1,0	1,0
Iðjupjálfi	1	0,7	0,9
Inntökustjóri	½	0,5	0,7
Verkefnisstj. námskeiða	1	0,4	0,4
Ritari	½	0,5	0,5
Samtals	17	15	13,8

*Ath. 3 sálfræðingar eru í tímabundinni ráðningu, frá apríl/maí til áramóta 2014

Tilvísanir 2006 – 2014

*Fyrstu 10 mánuðir 2014

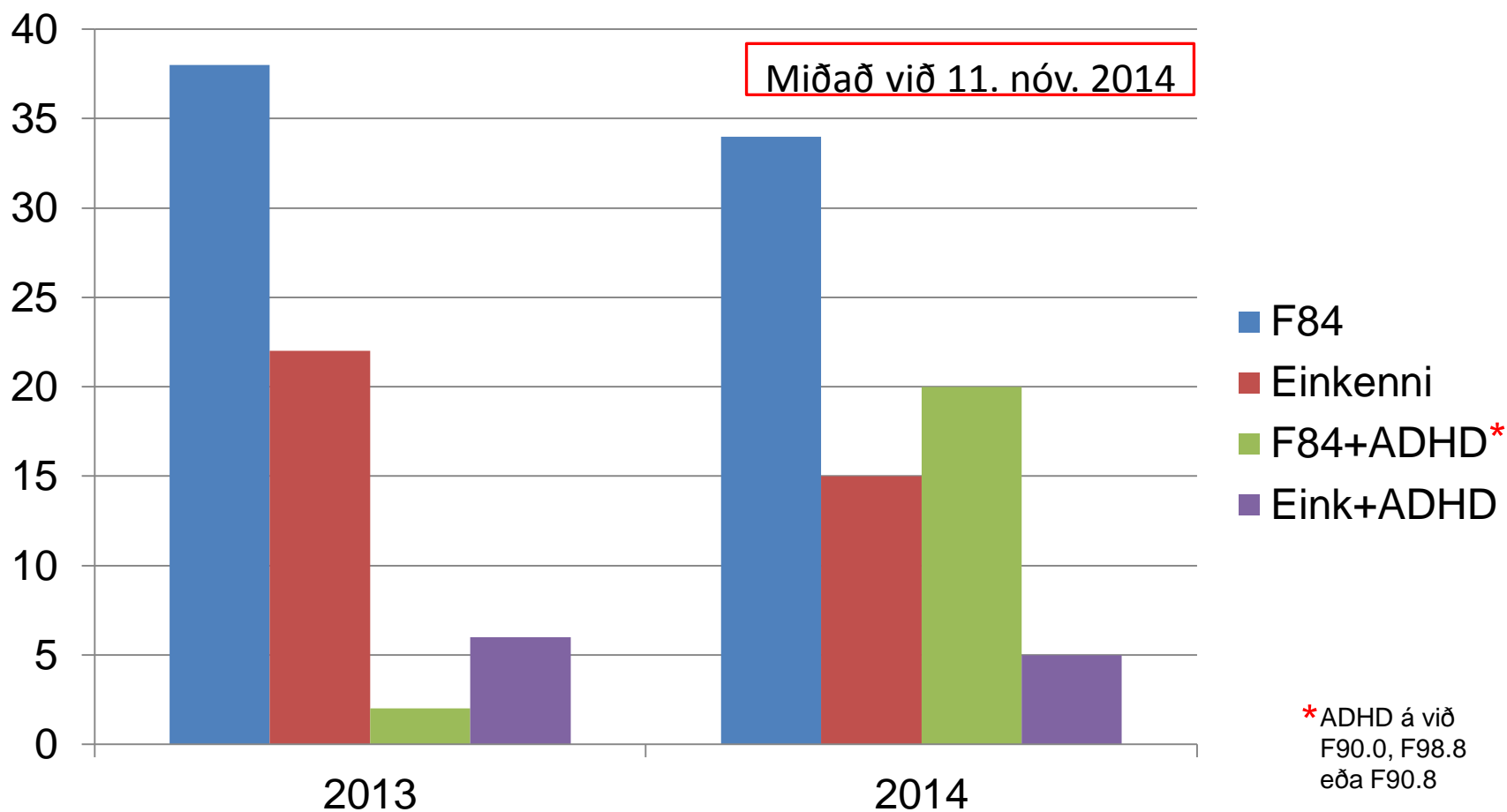
Tilvísanir og biðlisti 11.11. 2014

Nýjar tilvísanir	Fjöldi alls	Einhverfuáhyggjur
Tilvísanir alls	374	56
Frumgreining	53	5
Nánari greining	321	51

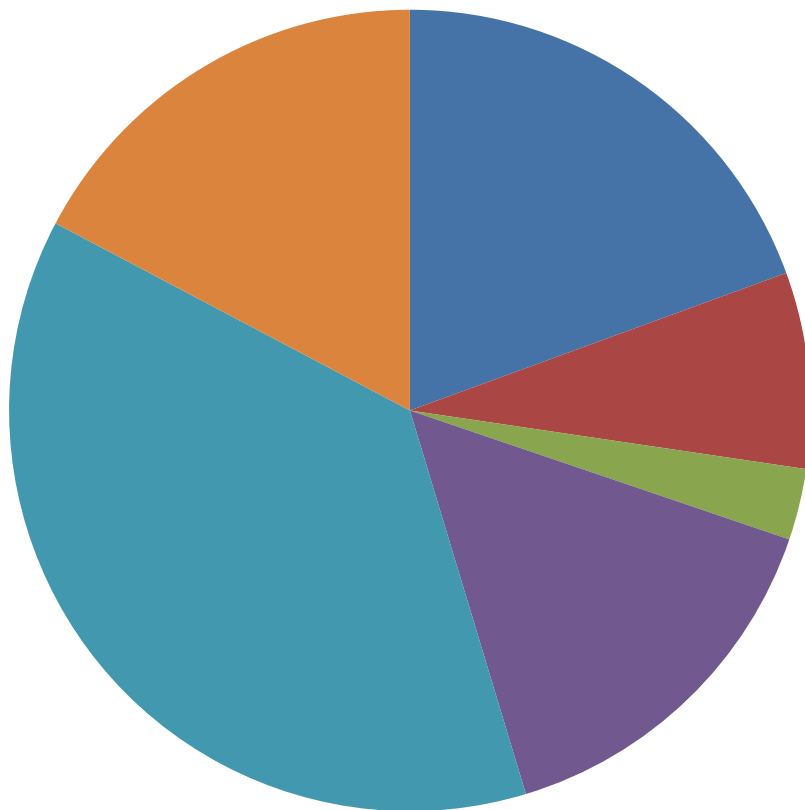
Biðlisti	Fjöldi alls	Einhverfuáhyggjur
Frumgreining forgangur	3	Bið 4-6 v 2
Frumgreining almenn bið	7	Bið 6-10 v 1
Nánari greining forgangur	37	Bið 4-6 m 13
Nánari greining almenn bið	188	Bið 8-11 m 16*
Nýjar, óflokkaðar	11	0
Samtals	247	32

*En í öðrum 100 tilfellum voru áhyggjur af félagsproska/samskiptum/tengslum sem gæti bent til einhverfurófs!

Fjöldi barna greind á einhverfurófi

Börn greind með einhverfurófs- röskun (F84) 3013-2014

Tilvísunarástæður

- Einhverfueinkenni
- ADHD einkenni
- Kvíðaeinkenni
- Vanlíðan
- Erfið hegðun
- Félagspr./samsk.

Ath. Í mörgum tilfellur er fleiri en ein ástæða tilgreind

Þjónusta ÞHS v. einhverfurófs

- Núna
  - Þverfagleg greining
  - Ráðgjöf um úrræði á skilaviðtölum/fundum
- Á döfinni
  - [Færniþjálfun](#) í hóp fyrir börn
  - Ráðgjöf og fræðsla fyrir foreldra
- Hindranir
  - Ónóg mönnun
  - Sífelld lengri bið

Félagsfærninámskeið fyrir börn á einhverfurófi

Grunnvinna á BUGL (Krakkabandið)

Skipulögð skref-fyrir-skref hóppjálfun fyrir börn/unglinga með Asperger

Verður unnið og útfært nánar á ÞHS

Mun standa til boða 2015

